

Nytt miljøtiltak øker kreftfaren

Halvparten av alt plastavfall i Norge skal brennes og bli til energi innen år 2000. Det ønsker en arbeidsgruppe nedsatt av Miljøverndepartementet (MD). Brenningen kan føre til økt utslipp av kreftframkallende stoffer.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

N&M Bulletin har fått tilgang til arbeidsgruppens rapport, som ennå ikke er offentliggjort. I arbeidsgruppen har det sittet representanter fra MD, plastindustrien og dagligvarebransjen, men ingen fra miljøbevegelsen. De ulike målene i rapporten er satt ut fra hva som er samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Arbeidsgruppen understreker at forbrenning av plast kan gi alvorlige miljøproblemer, spesielt fra små forbrenningsanlegg. Den nevner at det kan utvikles klororganiske forbindelser og kreftframkallende stoffer som dioksiner og PAH.

Dette bekreftes i en ny rapport som er laget for seks miljøorganisasjoner og partier i Trondheim (se egen sak side 11).

Enstemmig

Arbeidsgruppen peker særlig på PVC som et viktig opphav til miljøgifter. Likevel går altså en enstemmig arbeidsgruppe inn for at så mye som halvparten av plasten skal brukes til energiproduksjon.

Energiutnyttelse av plast vil gi også betydelige nettoutslipp av klimagassen karbondioksyd (CO₂), hvis energien erstatter biobrensel i ovner. Erstatte plasten kull, vil det imidlertid være en stor klimagassvinst. Erstatte den olje, vil klimagassutslippet være det samme, ifølge rapporten.

Reagerer sterkt

Helene Bank, fagkonsulent i Naturvernforbundet, reagerer sterkt på konklusjonene fra arbeidsgruppen.

Hun mener det er hårreisende at miljøbevegelsen ikke er representert i arbeidsgruppen. Hun sier også at målet om 30 prosent gjenvinning er altfor

svakt. Dessuten peker hun på at forbrenning av plast i stor skala erfaringsmessig vil forhindre økt satsing på gjenvinning. Bank er også redd for konsekvensene for miljøet av å brenne plast som inneholder store mengder miljøgifter.

Lite gjenvinnes

Bare seks til sju prosent av alt plastavfall gjenvinnes i Norge i dag. 20 prosent utnyttes til energi, mens resten går på dynge.

Arbeidsgruppens mål har vært å redusere mengden plast som blir kjørt på søppelfyllinga, men det har vært en viss uenighet om ambisjonsnivået. MD ønsker å redusere avfallsmengden med 30 prosent innen år 2000, noe de andre ikke har gått med på.

Avfallsmengden kan reduseres gjennom å øke produktenes levetid, gå over til ombrukssordninger, fjerne unødvendig emballasje og redusere råvarebruken i hvert produkt. For eksempel har råvarebruken i plastfolie blitt redusert med 2,5 prosent hvert år de siste åtte årene.

Det er næringslivet selv som

får ansvaret for å nå målet, etter nærmere avtale med MD.

Arbeidsgruppen anbefaler at det opprettes et eget materialselskap for plast. Innsamlingen skal skje i et samarbeid mellom kommunene og bransjen. Gjenvinning og innsamling skal finansieres gjennom et gebyr på de plastproduktene som skal gjenvinnes. Det er næringslivet selv som skal ilegge gebyret.

Næringslivet avgjør

For øvrig er det opp til næringslivet selv å komme fram til hvordan målene skal nås i praksis.

Representantene fra næringslivet i arbeidsgruppen understreker imidlertid at myndighetene må sørge for at alle ledd i plastkjeden, fra produsent til konsument skal bidra til finansiering av retursystemer for gjenvinning av plastavfall. På den måten vil industrien hindre at noen blir gratispassasjerer i systemet.

Forskere slakter norsk klimapolitikk

side 3

Bønder og fiskere leverer ikke spillolje

side 3

Sigbjørn Johnsen i intervju med N&M Bulletin

side 4 og 5

Veier skal fortelle om mangfoldet i Norden

side 7

Vegdirektøren går ut mot sine egne

side 12

Natur&Miljø Bulletin

Norges Naturvernforbund

Ansvarlig redaktør: Jon Knut Berg

Red. sekr: Ole P. Pedersen
Journallst Jens P. Toldnæs
Postboks 2113 Grünerløkka
0505 Oslo

Bankgiro: 1720.05.00717

Postgiro: 0803 50 94602

Elektronisk postadresse:

red.naturvern@oslonett.no

Telefon: 22 71 55 20

Telefax: 22 71 56 40

Annonser tlf: 22 71 92 20

Annonser fax: 22 71 92 38

Produksjon: Gan Grafisk

Trykket på Cyclus, 100 prosent

resirkulert papir.

Neste N&M Bulletin kommer 9.

desember 1994.

Natur & Miljø Bulletin er

medlem av Den norske

fagpresses forening.

Skal du på øko-tur?

30 000 besøkte Svalbard i 1993, langt flere i fjor. Svalbard-turistene oppfatter seg sikkert som øko-turister eller naturturister, moderne Salomon Andréer med edle motiver, men naturen ser dessverre ikke ut til å like dem.

I takt med at vi blir stadig rikere her i vesten, øker reiselysten, og reisemålene blir stadig mer aparte. Enkelte av disse målene har fått betegnelsen øko-turisme, noe som i mange tilfeller er reelt, fordi det er med på å redde et lands naturgrunnlag. En forutsetning for at en slik strategi skal lykkes, er imidlertid at turistmengden holdes nede. Men det skal rak statsrygg til for å bremse påtrykket fra turist- og valutainteressene.

Svalbard som turistmål er ikke lenger så uoppnåelig for den jevne mann og kvinne som for bare noen få år siden. Det er enkelt og greit å komme seg dit, og du kan beskue naturherlighetene fra et komfortabelt krusskip-dekk. Isbjørner og uutholdelig kulde er ikke noe problem. En rask tur innom land gir deg sikkert en helt spesiell naturopplevelse, en følelse av å være med på noe unikt, noe ekte, noe annerledes. På den måten er det ikke vanskelig å markedsføre Svalbard som øko-turisme.

30 000 besøkende til Svalbard i året er ikke så mye, men desto mer skremmende er det å se hvor store skadene allerede er blitt. Natur i så kalde strøk er uhyre sårbar. Det skal ytterst lite ytre påvirkning til før det setter varige spor. Det sies at områdene rundt den populære Magdalena-fjorden på det nærmeste er ødelagt av turistenes inntog.

Nå vil miljøvernminister Thorbjørn Berntsen forsøke å regulere turiststrømmen på Svalbard. Enkelte soner skal beskyttes fra turistenes nysgjerrighet.

Men hva skal vi gjøre når det kommer en Arne Næss jr. som krever særbehandling? Han vil kanskje reise inn i de forbudte sonene, der han kan slippe unna dunsten fra folket. Vil han få et anbefalelsesbrev fra statsministeren? Vil Berntsen klare å stå i mot?

Problemet er nemlig at pionerer i øko-turisme, de som tar seg inn i nye naturrikdommer, åpner veien for de mange.

Kanskje de beste øko-turistene tross alt er de som ferierer på hytta i Kragerø eller Oppdal?

Gjestekommentar

Gjenvinningen styrkes

Thorbjørn Berntsen
Miljøvernminister

Når vi arbeider innenfor et krevenende felt som miljøvernpolitikk generelt sett er, må vi tenke, planlegge og arbeide på flere plan. Det er lesene av N&M Bulletin godt kjent med. Denne gang vil jeg benytte anledningen til å gi en oppdatering av hva som skjer på avfallsområdet.

Som miljøvernminister har jeg lagt vekt på at avfallsproblemer i større grad må løses gjennom forebyggende tiltak. Dette kan både skje gjennom redusert forbruk eller ved å stimulere til endringer til et forbruk som skaper mindre avfall.

Avfallsmengden vil imidlertid aldri kunne reduseres til null. Vi må derfor bli flinkere til å utnytte avfallet som ressurs. Gjennom økt gjenvinning, reduserer vi behovet for deponering og forbrenning av avfall, og dermed miljøbelastningen slik avfallsbehandling representerer.

Her er noen eksempler på hva som skjer innen gjenvinning:

Gjennom en avtale mellom Miljøverndepartementet (MD) og bransjeorganet A/S Batteriretur ble det fra 1.1.1994 etablert et landsdekkende retursystem for innsamling og gjenvinning av brukte blybatterier. Forhandlere av bilbatterier har plikt til å ta brukte batterier vederlagsfritt i retur, mens importører og produsenter skal sørge for innsamling og gjenvinning av minimum 95 prosent av alle kasserte blybatterier.

Det er inngått en avtale mellom MD og Norsk Resy A/S, der bransjen tar ansvar for et tilstrekkelig system for innsamling og gjenvinning av brunt papir. Forskriften av 5. mai 1994 pålegger alle avfallsbeholdere som har mer enn 250 kilo brukt papir per år å la avfallet gå til gjenvinning.

I en avtale inngått sommeren 1994, har produsenter og brukere av drikkekartonger forpliktet seg til at 60 prosent av forbruket skal samles inn til gjenvinning innen utgangen av 1996. For å gjennomføre dette, er Norsk Returkartong A/S etablert.

En annen bransjeavtale sikrer at Norske Skog i løpet av 1998 skal sikre at kapasiteten for gjenvinning av returpapir av avskrivingskvalitet, bygges ut med minimum 100.000 tonn.

Som en oppfølging av en forskrift av 5. mai 1994, etablerte bransjen A/S Norsk Dekkretur, som har ansvar for et landsomfattende system for innsamling og gjenvinning av dekk.

En arbeidsgruppe la i februar i år fram forslag til tiltak for å sikre innsamling og gjenvinning av plastavfall. Anbefalingsystemet for innsamling og gjenvinning er at MD skal inngå en bransjeavtale, hvor målet er å samle inn 30 prosent av emballasjeplasten innen utgangen av 1999.

Vi går steg for steg i riktig retning.

N&M Bulletin på Internet!

N&M Bulletin samarbeider med Telepost Communication, om elektronisk publisering av bulletinen på Internet. Foreløpig har vi mottatt god respons på tilbudet, som er tilgjengelig dagen før du får den i postkassen.

Bulletinen er en del av det norske tilbudet Telepost Online, som også samler Kapital Data, Økonomisk Rapport og Kampanje. Du finner oss på <<http://web.telepost.no/Natur/Welcome.html>>.

Forskere slakter norsk klimapolitikk

En ny, norsk rapport slår delvis beina under den norske klimapolitikken.

N&M Bulletin
Ole P. Pedersen

Norge arbeider hardt for å få gjennomslag for å kjøpe og selge utslippskvoter av klimagasser. Men den nye rapporten, som er laget av Fridtjof Nansen institutt, Energidata og Econ, slår fast at et slikt system vil være nesten umulig å gjennomføre i stor skala.

«Joint implementation – difficult to implement?» peker på en rekke svakheter ved systemet Norge ønsker å innføre:

- Det blir svært vanskelig å

måle de direkte reduksjonene av kvotebytter.

- Halvparten av reduksjonene som et kvotesystem fører med seg, vil bli gjennomført uansett.

- Kostnadene ved dokumentasjon av hvert enkelt tiltak kan bli svært høye.

- Handel med land som ikke har nasjonale mål vil kreve svært strenge overvåkings-systemer, og vil skape et nytt, internasjonalt byråkrati.

Norge driver i dag to pilotprosjekter for bytte av CO₂-kvoter, med Polen og Mexico. I de kommende klimaforhandlingene i Berlin er det ventet at Norge vil stå hardt på at CO₂-reduksjoner bare kan oppnås ved at land kan bytte kvoter. I praksis betyr det at Norge

kan kjøpe seg til høyere CO₂-utslipp, ved å betale for CO₂-reduserende tiltak i andre land.

Men rapporten fra forskningsinstitusjonene tyder på at strategien kan møte store problemer.

Vanlig kritikk

Ekspedisjonssjef i Utenriksdepartementet, Kåre Bryn, sier til N&M Bulletin at han ikke har lest rapporten ennå.

– Men vi er vant med at mange ser problemer med det meste, sier han. Han avviser at Norge kommer til å kjøre hardt for felles gjennomføring i Berlin.

– Spørsmålet i Berlin blir om man skal tillate en pilotfase, og det er ikke så interessant for oss. Norge og flere andre

land driver prosjekter allerede, så dette blir litt teoretisk.

Bryn mener kritikerne av felles gjennomføring delvis har misforstått systemet. Helge Ole Bergesen, forsker ved Fridtjof Nansen institutt, sa i forrige N&M Bulletin at det bare er mulig å drive kvotebytter om landene har vedtatte mål. Hvis ikke, blir det helt umulig å regne ut hvor stor gevinst de enkelte prosjektene får. Dette er Bryn uenig i.

– Dette har ikke noe med nasjonale mål å gjøre. Det handler om konkrete prosjekter, bedriftsplanlegging som skal føre til lavere utslipp. Hvis land som har primitive målesystemer innfører et nasjonalt mål, blir ikke målesystemene bedre av den grunn, sier Bryn.

Bønder og fiskere leverer ikke spillolje

Fiskere og bønder leverer ikke spillolje i retur. Miljøvernavdelingen i Nordland er bekymret for miljøbevisstheten til disse yrkesgruppene.

N&M Bulletin
Jens Petter Toldnæs

Miljøvernavdelingen har i samarbeid med miljøverndepartementet (MD), og Statens forurensningstilsyn (SFT), utplisert miljøstasjoner for oljeholdig avfall i samtlige kommuner i Nordland. Bakgrunnen var de store oljemengdene som enten bare ble satt bort eller gikk rett ut i naturen.

Ingen har levert

Mye av dette stammet fra primærnæringene. Beregninger viser at 200.000 liter spillolje og 150 tonn annet fast oljeholdig avfall kommer fra disse

næringene årlig.

Etter ett års drift er det kommet inn omlag 200.000 liter spillolje til miljøstasjonene i Nordland. Problemet er at det kommer inn lite eller ingenting fra fiskere og bønder, som var målgruppen for stasjonene.

I kommuner som Bodø, Gildestad, Skjerstad, Sørfold, Tysfjord og Vevelstad har ikke én eneste bonde levert spillolje til miljøstasjonene. I kommunene Bindal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Meløy, Tysfjord og Vevelstad har heller ikke én eneste fisker levert inn olje.

Gratis ordning

– Totalt er det bra, sier overingeniør ved miljøvernavdelingen, Inge Pedersen til N&M Bulletin.

– Vi snakker om 200.000 liter som bare ville forsvunnet på en eller annen måte.

– Når vi betviler miljøbevisstheten til bønder og fiskere

er det fordi det var disse vi først og fremst henvendte oss til. Driftsjournalene våre viser at nettopp disse gruppene ikke leverer. Tidligere har det vært endel kritikk fordi det har vært for dyrt å levere inn spillolje.

Men nå er ordningen gratis. Siden det i tillegg er sendt ut informasjon til samtlige kommuner, synes Pedersen det er vanskelig å forstå at ikke mer olje blir levert.

Bra i Steigen

Ifølge miljøvernavdelingen må gjøre en ekstra innsats for å samle inn spillolje. Steigen kommune skiller seg positivt ut med over 20.000 liter innsamlet olje. Mye fra bønder og fiskere. I Steigen har folk fra kommunen reist rundt og hentet olje.

Nye forskrifter om spesialavfall trer i kraft fra 1. juli i år. Da blir kommunene pliktige til ha et system som fungerer.

Takk for
støtten!

Stavanger Aftenblad

– avisen for hele familien

Mitsubishi Motors Co

MMC Norge AS ... et selskap i Motor Gruppen

Postboks 43 Rislekka, 0516 Oslo

Kontor: Østre Aker vei 62

Telefon: 22 65 14 20

Fax: 22 64 96 99

Norske
Felleskjøp

Vi som jobber på jernbanen er stolte fordi vi også gjør en innsats for et bedre miljø.

Norsk Jernbaneforbund

Takk for
støtten!

Johnsen: Norge kan innføre egne, norske miljøavgifter

– Norge kan på egenhånd foreta en ytterligere omlegging av skattesystemet i miljøvennlig retning, sier finansminister Sigbjørn Johnsen i dette intervjuet med N&M Bulletin.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

Tidligere har signalene fra regjeringen vært at Norge ikke kan øke miljøavgiftene ytterligere, uten å få følge av andre land. Imidlertid sier finansministeren nå at Norge på egenhånd kan øke miljøavgiftene, mot at andre skatter og avgifter reduseres. Bedriftenes samlede avgifter skal ikke øke.

Tøffere linje

Finansministeren kommer for øvrig inn på forbruksvekst, veibygging og oljeutvinning. Blant annet varsler han en tøffere linje i finansiering av veiprosjekter i framtiden. Flere prosjekter som er regnet som samfunnsøkonomisk ulønnsomme kan dermed falle ut av de kommende veipanene.

– Du er opptatt av at miljøavgiftene må koordineres internasjonalt. Men er det noe som helst tegn på at dette er mulig i nær framtid?

– Ja, det er en betydelig interesse for det i EU.

– Men EU har arbeidet lenge for å få til en CO₂-avgift uten å lykkes?

– Ja, men det som gir litt håp, er at kommisjonens hvitebok er såpass klar når det gjelder betoningen av å skattlegge miljøskadelig atferd.

Fra arbeid til miljø

– Bør Norge være et foregangsland i bruk av miljøavgifter?

– Ja, vi bør være det. Men vi må være klar over at det opp-

står konkurransevidringer hvis vi går for langt alene.

– Betyr det at det ikke vil komme noen nye avgifter eller økning av eksisterende miljøavgifter i Norge, uten at det er internasjonalt enighet om det?

– Jeg føler at vi er i nærheten av taket. Men det kan skje en endring av sammensetningen av skattene. Hvis vi kan få forståelse for å vri beskatningen fra arbeid til miljø, kan vi til en viss grad gjøre det på egenhånd. Det er ikke bare miljøavgifter som pålegges industrien, det er også andre skatter og avgifter. Vi kan få til en utgiftsnøytral skatteendring.

– Så Norge kan på egenhånd gå videre i å redusere skatt på arbeid og øke den på miljøskadelig forbruk?

– Ja, men siden vi utgangspunktet har så høyt avgiftsnivå, er handlerommet mye mindre enn om det blir del av en internasjonal omlegging.

Kan ikke skru igjen kranen

– Er det ikke et paradoks at samtidig som Norge taler varmt for høyere energiavgifter internasjonalt, bidrar vi til lave oljepriser gjennom vårt høye utvinningstempo?

– Hvis en skulle være veldig egoistisk ut fra statsfinansielle hensyn, var det kanskje en fordel for Norge med langt høyere oljepriser. Men jeg kjøper ikke helt den påstanden om at Norge skaper ubalanse i oljemarkedet. I stor grad skyldes det høye utvinningstempoet at vi har fått bedre teknologi og kan utnytte oljen mer effektivt. Du kan ikke bare skru igjen kranen og starte på nytt igjen.

– Kan det være aktuelt også å gå videre med en skatteform for privatpersoner, for eksempel at bensinprisen økes mot at barnetrygden økes tilsvarende?

– Nå har vi flere avgiftsbaler i lufta. Vi har en omfattende høring om bilavgiftene. Lokalt

vurderes også bruk av avgiftssystemet for å få folk til å kildesortere avfallet. Men det aller viktigste er holdningen til hele forbruksveksten. Deterdensom først og fremst skaper miljøproblemer og avfallsbergene.

- Lavere forbruksvekst

– Ja, hvordan ser du på at det private forbruket i Norge økte med 4,6 prosent i fjor, og at mye av dette gikk til flere flyreiser, nye biler, husholdningsartikler, var du fornøyd med det som skjedde?

– 1994 var et spesielt år. Det var mye «oppsamlet etterspørsel» blant folk. Mange følte at de var over gjeldskneika. Jeg tror ikke det var et normalår når det gjelder forbruksvekst. I 1995 tror jeg vi vil få se en annen vekst i det private forbruket. Bortsett fra det, er det ikke noe mål i seg selv å få mest mulig forbruksvekst, eller størst mulig vekst i antall ting.

– Ja, må vi stanse forbruksveksten i de rike landene, eller er det nok å endre forbruksmønsteret?

– Jeg var på offisielt besøk i Kina for halvannet år siden, og jeg var overrasket over den store mengden privatbiler. Da stilte jeg meg spørsmålet, hva med den dagen alle kinesere kjører like mye bil som vi gjør i Norge? Hva betyr det for miljøet? I den sammenhengen ser en tydelig at det må skje en atferdsendring i de rike landene. Det innebærer at vi må flate ut forbruksveksten, samtidig som vi må endre holdninger. Men en reduksjon i arbeidsledigheten vil i seg selv føre til at den økonomiske veksten øker. Jeg tror på en endring i vekstens innhold. Men det er ikke oppfinnsomheten som vil sette grenser for økonomien i framtida, det er naturen.

– Fordobling av forbruket er ikke noe mål, det er, som du sier, bare en framskrivning av følgene av endret sammensetning av befolkningen. Blant annet øker andelen eldre, og de vil ha atskillig større kjøpekraft enn de vi har i dag. Det blir flere med tilleggspensjoner, og færre minstepensjonister. Spørsmålet er hva denne etterspørselen skal rette seg mot? I hele Europa ser vi et sterkt økende omsorgsbehov, fordi befolkningen som helhet blir eldre.

Annen fordeling

– Er du enig med miljøvernminister Thorbjørn Berntsen i at

nå når vi skal ha såkalt «grønn vekst», så må vi ikke spise og drikke opp den også, men overføre den til den tredje verden?

– Jeg er enig i hovedprinsippet, i at hvis vi får til den grønne veksten, må fordelingen skje på en annen måte enn slik det har skjedd tradisjonelt sett. Norge vil prøve å gå i spissen for dette. Vi er jo også i dag blant de beste i klassen på dette området.

– Men hvis veksten skal endre innhold, hva skal vi bruke pengene på?

– Den teknologiske utviklingen gjør at vi får en mye mer energivennlig produksjon i industrien, og at vi får produkter som inneholder mer av kunnskap og mindre av forurensning. Så veksten i framtiden vil bli konsentrert om informasjonsteknologi, kunnskap, omsorg.

Forbruksvekst ikke noe mål

– I regjeringens langtidsprogram er det en framskrivning av økonomien som viser en fordobling av det private forbruket fram til 2030. Er det sannsynlig at etterspørselen etter for eksempel omsorg og tele tjenester vil øke så mye at det vil fylle opp denne forbruksveksten? Er det ikke mer sannsynlig at vi kommer til å kjøpe finere biler og reise mer hvis vi får mer penger mellom hendene?

– Fordobling av forbruket er ikke noe mål, det er, som du sier, bare en framskrivning av følgene av endret sammensetning av befolkningen. Blant annet øker andelen eldre, og de vil ha atskillig større kjøpekraft enn de vi har i dag. Det blir flere med tilleggspensjoner, og færre minstepensjonister. Spørsmålet er hva denne etterspørselen skal rette seg mot? I hele Europa ser vi et sterkt økende omsorgsbehov, fordi befolkningen som helhet blir eldre.

– Staten bruker i dag mange penger på olje- og gasssektoren, veier, flyplasser. Er dette fornuftig sett i lys av målet om såkalt bærekraftig utvikling?

– Både og. Vi har fått «tildelet» et land som er spredt bebygget, og det vil ha betydning for kommunikasjonen mellom mennesker hvor mye veier vi bygger. Vi kan ikke få en utvikling som i resten av Europa, der flytrafikk i stort omfang kan bli erstattet av jernbane. Norge er spesielt. Dessuten gir bedre framkommelighet på veiene redusert drivstoffbruk.

Større krav til veibyggingen

– Som finansminister er du opptatt av lønnsomhet, og det er mange veiprosjekter som regnes som direkte ulønnsomme for samfunnet?

– Jeg legger stor vekt på at vi også skal vurdere lønnsomheten. Men vi ser med en gang hvor vanskelig den diskusjonen er. Alle partier som er opptatt av miljø, er også de samme som er opptatt av distriktsutvikling, og det er ofte knyttet til veiprosjekter.

– Vil du signalisere en hardere prioritering av veiprosjekter i framtida?

– Det ligger nok det i langtidsprogrammet, at lønnsomheten skal tillegges større betydning. Min holdning som finansminister, er å legge større vekt på samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

Ufortjent rykte

– Det hevdes ofte at Finansdepartementet bremser en god del miljøtiltak?

– Jeg kjenner meg ikke igjen i det. Vi tar Miljøverndepartementet på alvor når vi integrerer miljøhensyn i avgiftspolitikken. Vi står også bak miljøutredningene i nasjonalbudsjettet for 1995 og i regjeringens langtidsprogram. Videre har vi den grønne skattekommisjonen, og vi har støttet Al-

ternativ Framtidsprosjekt om alternativt langtidsprogram. Mange av dem som jobber i dette departementet, er meget bevisst når det gjelder miljøvern, så jeg mener at vårt dårlige rykte er ufortjent. Samtidig må Miljøverndepartementets budsjett underkastes de samme økonomiske avveininger som alle andre.

Mest prinsipper

– I din tid som finansminister, kan du peke på noe konkret område der Finansdepartementet har vært førende i å reformere miljøpolitikken?

– Det har skjedd noe på avgiftssiden. Vi har fått økning av moms og reduksjon av arbeidsgiveravgiften. Men vi har vært mer førende på det prinsipielle, ved at vi har fått grunnleggende miljøvurderinger inn i langtidsprogrammet og nasjonalbudsjettet. Så fikk jo Berntsen mange penger til å tømme Blücher!

Grønn skatt nødvendig

– Hva forventer du deg av den grønne skattekommisjonen?

– Jeg forventer at den skal komme fram til hvordan vi kan kombinere innstillingene fra sysselsettingsutvalget og miljøavgiftsutvalget. Det betyr at kommisjonen skal undersøke hva vi kan oppnå innen sysselsettingen gjennom en større vektlegging på miljøavgifter. Det er en betydelig oppgave.

– Hvor konkret bør kommisjonens innstilling være?

– Den bør peke på avgiftsart og retning, uten at den konkretiserer størrelsene, sier finansministeren. Han mener det også vil være en fordel om kommisjonen kommer med en enstemmig konklusjon.

Takk for
støtten!

Lab Flex AS
Box 89 · Lilleaker

Dekker 4 fylker:
Hordaland-Rogaland
Vest og Aust Agder

TOYOTA NORGE A/S

P.b. 5 Tangen
3002 Drammen

GASSARMATUR
Strømsveien 223
0668 Oslo
Tlf: 22 64 65 50

THERMTECH AS
Adress: .....P.O. Box 133
N- 6901 Florø, Norway
Tel: .....+47 57 74 12 77
Fax: .....+47 57 74 12 89

Takk for
støtten!

Bjugn Industrier

Resirkulering av fiskeavfall
7160 Bjugn • Tlf. 72 52 85 40

NORGES BONDELAG

Svalbardvern skal styrkes

Regjeringen har lagt seg på et ambisiøst nivå i den nye stortingsmeldingen om miljøvern på Svalbard. Øygruppen skal bli blant verdens best forvaltede villmarksområder.

N&M Bulletin
Jens Petter Toldnæs

Svalbard utgjør i dag Norges største og mest urørte villmarksområde. Dette er en av grunnene til at regjeringen nå ønsker å fokusere på miljøvernet der. I den nye stortingsmeldingen har ikke regjeringen lagt vekt på å opprette nye verneområder. I stedet vil det bli satset på å styrke forvaltningen i de ikke-vernede områdene. 56 prosent av arealene på Sval-

bard er vernet til nå.

– Det som er viktig med meldingen, er at den slår fast at miljøvern skal være overordnet i forvaltningen, sier avdelingsleder Rasmus Hansson ved Norsk Polarinstitutt til N&M Bulletin.

Ikke bare stumper

De store verneområdene ble opprettet i 1973. I løpet av disse årene har øygruppen gjennomgått store endringer. Infrastruktur, turisme og ferdsel har økt i omfang. Alternative næringer til kulldrift er i ferd med å vokse fram. Til tross for dette mener Hansson at den miljømessige situasjonen for Svalbard er bra.

– Nettopp derfor er det viktig med en styrket miljøforvaltning. Det finnes noe å verne, ikke bare stumper, slik det ofte er på fastlandet, sier han.

Aktiviteter i andre deler av verden er en trussel mot Svalbards sårbare natur. Målinger viser at miljøgifter lar seg transportere over store avstander.

Ukontrollert bruk av plantevernmidler i India kan føre til opphopning av skadelige stoffer i arktiske næringskjeder. Miljøgiften PCB er funnet i en rekke dyr. Hansson mener dette er den største miljøtrusselen vi kjenner til i våre polare områder i dag.

Mer enn 30.000 turister besøkte øygruppen i 1993. Miljøverndepartementet har laget en forvaltningsplan for turisme og friluftsliv. Planen innebærer at Svalbard deles inn i soner hvor det tillates forskjellig miljøbelastning.

Regjeringen ønsker at det lages en egen miljøvernlov for Svalbard, som skal gi naturen minst like streng beskyttelse som på fastlandet.

MILJØBASERT NÆRINGSUTVIKLING

I et samfunn hvor fysiske behov i stadig større grad dekkes, dreier oppmerksomheten mot miljø, kvalitet og gode opplevelser. Landbruket er ei næring med ledige ressurser og et grønt potensiale. Landbruksdepartementet har derfor i samarbeid med Miljøverndepartementet tatt et initiativ for å fremme ny næringsvirksomhet i landbruket som baseres på natur, kultur og miljø.

Bakgrunnen for initiativet er at både landbruks- og miljøverninteressene vil kunne tjene på samarbeidet. Levende lokalsamfunn avhenger for eksempel av både økonomisk aktivitet og miljøvennlige tilbud. Verdiskapningen skal følge bærekraftsprinsippet, hvor aktuelle satsingsområder vil være bygdeturisme, rekreasjon, friluftsliv, jakt og fiske, organisk avfallsbehandling, miljøformidling osv.

Samarbeidet skal utvikles i fylkene. En viktig oppgave er å samordne tilskuddsbruken, slik at den gir både mer miljø og mer næring for hver krone som brukes. Det er opp til de enkelte kommuner, næringsutøvere, miljø- og friluftsinnteresser å frambringe gode tiltak/prosjekter. Søknader som forutsetter samarbeid mellom miljøvern- og landbrukssiden vil prioriteres i behandlingen.

Veier forteller om mangfold

Veibyggingen skal vise hvordan det står til med det biologiske mangfoldet i Norden. Direktoratet for naturforvaltning er skeptisk til deler av arbeidet.

N&M Bulletin
Ole P. Pedersen

Den første rapporten over nordiske miljøindikatorer er nå på høring i Norge. Innen en rekke

områder skal det fastsettes nordiske kjennetegn for hvordan miljøsituasjonen utvikler seg. Prosjektet er i regi av Nordisk Råd, og skal munne ut i en rapport ved årsskiftet 1995/96.

Rapporten går nærmere inn på elleve forskjellige tema: klima, ozon, overgjødning, forsuring, miljøgifter, bymiljø, biologisk mangfold, kultur- og naturlandskap, avfall, fiske og skog.

Mest overraskende i høringssutkastet fra Miljøverndepartementet, er at Nordisk Råd ønsker å bruke veibygging som

målestokk på det biologiske mangfoldet.

Øystein Nesje, overingenør i Miljøverndepartementet, sier til N&M Bulletin at veier uttrykker hvor uberørt naturen er.

– Det vil ikke direkte fortelle om biodiversiteten. Men mye taler for at veier reduserer det biologiske mangfoldet, sier Nesje.

I neste uke møtes gruppen for nordiske miljøindikatorer, hvor landene skal vurdere de høringssuttalelsene som har kommet inn.

DN kritiserer bruk av kalking

Direktoratet for naturforvaltning (DN) er sterkt kritisk til at kalking brukes som indikator for forsuren i Norden.

Øystein Nesje i Miljøverndepartementet, sier i en kommentar til kritikken, at motivet for indikatorarbeidet er å prøve

å forenkle problemet på en forsvarelig måte.

– Fagfolk vil gjerne ha flere detaljerte indikatorer, sier han.

I sin høringssuttalelse til Miljøverndepartementet, skriver DN at direktoratet er «skeptisk til for stor bruk av kalk for å redusere skadelige virkninger av forsuring... Direktoratet ønsker derfor ikke en indikator som kan kanalisere ressurser mot et tiltak vi ønsker å bruke i begrenset grad».

DN arbeider sammen med Norsk institutt for skogforskning (Nisk), for å finne andre tiltak mot forsuring av skog enn kalking. Det opplyser Jon Barikmo, kontorsjef ved DN, til N&M Bulletin.

– Mer blandingsskog, altså større innslag av løvtrær, er et godt tiltak. Vi kalker så mye som vi gjør i Norge, fordi vi ikke har funnet noen bedre metode, sier han.

DYRT: Åtte land i Sør-Asia risikerer store sosiale og økonomiske skader, om økt drivhuseffekt gir endret vær og høyere vannstand, skriver New Scientist.

Takk for
støtten!

Agder Returpapir A/S

MONGSTAD INDUSTRIER A/S
5154 MONGSTAD
Tlf: 56-169920

Amoco Norway Oil Company

HARSTAD
KOMMUNE

KRISTIANSAND
KOMMUNE

Apotekene
i Trøndelag

100 år 1900
arkitektkontoret
Børve og Borchsenius as

Elkjøp Installasjon A/S
7340 OPPDAL
Tlf.: 72-420322

Trygghet for generasjoner

Takk for
støtten!

RAKKESTAD
KOMMUNE

ØSTRE
TOTEN
KOMMUNE

Moss
275 år

En miljøvennlig jubilar med sikker
hånd på kildesortering og kloakkrensingslegg

WM-data
- Det komplette konsulentfirma

Lurer Berntsen

– Veimyndighetene i Hordaland lurer unna et veiprosjekt fra miljøvernminister Thorbjørn Berntsens bord, mener Aksjonskomiteen redd Ulvenvannet i Hordaland.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

Den planlagte veien mellom Moberg og Rådalen i Hordaland kosthadsberegnet til 800 millioner kroner. Alle veiprosjekt som koster mer enn 200 millioner kroner, skal meldes inn til Miljøverndepartementet (MD) for konsekvensanalyse.

Men veimyndighetene i Hordaland har delt opp hovedplanen i mindre deler, slik at ingen av parsellene passerer grensen på 200 millioner.

Aksjonskomiteen redd Ulvenvannet mener veiprosjektet

vil ramme et av landets viktigste våtmarksområder. Ulvenvannet er også et overnattingssområde for svaler og erler – fugler med nasjonal verneverdi. Både Fylkesmannen i Hordaland og Direktoratet for naturforvaltning har konstatert at dette vannet fyller kriteriene for vern etter Naturvernloven.

Bekrefter

Naturvernforbundet i Os ber miljøvernministeren gripe inn.

Men det vil han ikke. MD bekrefter at så lenge prosjektet er delt opp i mindre deler, «faller parsellen ikke inn under bestemmelsene om konsekvensutredning».

Naturvernforbundet i Os ber MD vurdere saken på nytt, og viser til et tidligere rundskriv, der det går fram at MD kan behandle et veiprosjekt, selv hvis grensen på 200 millioner kroner ikke overskrides. Forutsetningen er at det er betydelige motsetninger med hensyn til prosjektets virkninger på

miljøet.

Uforstående

Veisjefen i Hordaland, Josef Martinsen, stiller seg fullstendig uforstående til kritikken.

– Vi har arbeidet etter boka i denne saken hele tiden. Vi har vært pinlig nøyaktige, og miljøvernmyndighetene har vært med i utredningene i tjuen år, framholder Martinsen.

Han sier videre det ikke er vanlig å betrakte en så lang parsell som det her er snakk om, som ett prosjekt.

– Er det ikke betenkelig at alle prosjektene kommer under grensen på 200 millioner?

– Nei, det er mange prosjekter som er så små, sier Martinsen. Han mener han er klar over miljøkonsekvensene.

– Men er hensynet til svalen viktigere enn at folk skal slippe tungtrafikk utenfor døra? Skal vi ta vare på svalen eller folk?

– Hva med andre trasévalg?

– Nei de er forkastet for lenge siden, sier Martinsen.

Vindkraft lønner seg

Nå lønner det seg for engelske kommuner og bedrifter å gå over til fornybar energi.

N&M Bulletin
Ole P. Pedersen

Britiske myndigheter har begynt å subsidiere fornybare energikilder, og dette har ført til et kraftig fall i prisene, særlig på vindkraft, skriver New Scientist.

De kraftstasjonene som i dag produserer billigst alternativ energi, får 15 års kontrakter med de regionale elektrisitetselskapene. Det er kjernen i Major-regjeringens program. Til nå har over 140 prosjekter blitt inkludert i programmet, med en total kapasitet på 630 megawatt.

Halvert vindpris

Ifølge tidsskriftet har prisen på den fornybare energien falt drastisk i løpet av de siste tre årene.

Bruk av metan koster nå rundt 40 øre per kilowatttime, mens vindkraft koster drøyt 45 øre. I Skottland er vindkraftprisen nede i under 40 øre. Prisen på vindkraft er halvert i løpet av disse tre årene.

Kullkraft koster i England snaut 35 øre per kilowatttime, mens den nye atomreaktoren Sizewell C, kommer til å produsere strøm for rundt 40 øre.

Forbrukerne av energien må betale hele 75 øre per kilowatttime. Dermed kan selskaper og kommuner sette i gang med

egne kraftverk basert på fornybar energi, og samtidig spare penger på strømmregningen.

Kritikere til det engelske programmet peker på at en rekke antatt lønnsomme prosjekter ikke blir inkludert. Ifølge Catherine Mitchell ved Universitetet i Sussex, har 379 prosjekter fått avslag på sine søknader om å bli med i programmet. Mitchell mener mange av disse likevel kan produsere energi til en lavere pris enn forbrukerne må betale til energiselskapene.

Altetendeslim

Forskere ved Clark Atlanta universitetet har oppdaget en bakterie som spiser hva det skal være, tungmetaller, miljøgifter og sprøytegifter, skriver New Scientist. Cyanobakteriene brukes i forsøk på hvordan forurenset vann kan renses.

Kutttruerelefant

Elefantens framtid i Afrika kan være truet, viser en ny rapport fra Verdens Naturfond (WWF) og IUCN, skriver IPS. Redusert satsing på kontroll av elfenbenshandel er en viktig årsak til at organisasjonene er bekymret for elefantens framtid.

Presiserer om fly

Anne Johanne Enger
Naturvernforbundets
Gardermo-prosjekt

N&M Bulletin nr. 3 hadde en foreløpig miljøoppsummering av utbyggingen på Gardermoen. For ikke å skape unødige misforståelser, vil jeg komme med en presisering av Naturvernforbundets synspunkter på miljøstatusen så langt.

I artikkelen het det at den dårligste miljøløsningen var valgt ved alle jernbaneparsellene så langt. Det jeg ønsket å få frem, var at av alle de sakene som har havnet til endelig avgjørelse i Miljøverndepartementet, har den dårligste miljøløsningen blitt valgt. Det er imidlertid også løsninger langs andre parseller, som ikke har endt opp i hos Berntsen. Det er derfor ikke riktig å si at alle parsellene har endt opp med de dårligste løsningene.

Oftens og Vesteraalens Dampskibsselskab a/s

ORKLA

KAFFEHUSET
17 **FRIELE** 99
Norges eldste kaffehus

Fiskeridepartementet og Naturvernforbundet har felles interesse

- I vern og utnyttelse av havets ressurser for all framtid og i å trygge arbeidsplasser og bosetting.
- i utviklingen av et havbruk i pakt med naturen.
- i trygg sjøtransport og i innsats for å hindre forurensning til sjøs. Dette er en hovedsak i de nye losmeldingene, og er det området Fiskeridepartementet vil legge særlig vekt på i Naturvernåret 1995: Høy sjøtrafikksikkerhet gir god miljøsikkerhet

DET KONGELIGE
FISKERIDEPARTEMENT

Postboks 8118 Dep., 0032 Oslo
Telefon 22 34 90 90
Telefax 22 34 95 85

NORGES BONDELAG

Takk for
støtten!

LENVIK
KOMMUNE

FJELL
KOMMUNE

Servi-
system a.s.

Senter for
internasjonal
klima- og energi-
politisk forskning.
CICERO

Norske Skog avventer

Norske Skog vil vente med å svare på miljøorganisasjonenes skogkrav til den nye barskogplanen legges fram.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

Som vi skrev i forrige N&M Bulletin, har 20 store miljøorganisasjoner i seks land i Europa samlet seg i en felles aksjon for å få skogbruket i Norge, Sverige og Finland til å avstå fra hogst i spesielle naturområder. De vil støtte seg på miljøkrav fra de store innkjøperne av papi i Tyskland og England.

Norske Skog har ennå ikke klart for seg hvordan det skal reagere på kravet om å avstå fra verneverdig tømmer.

– I øyeblikket avventer vi

den bebudede utvidelsen av barskogplanen. Det er en situasjon som krever forsiktighet, blant annet fra vår side. Skal vi si nei til tømmer fra naturskog, må det skje som følge av klare signaler fra myndighetene, sier informasjonssjef Petter Haugan i Norske Skog til N&M Bulletin.

I påvente av den nye barskogplanen, har selskapet foreløpig avstått fra kjøp av tømmer fra et naturskogsområde i Grong i Nord-Trøndelag.

Haugan viser for øvrig til arbeidet i det såkalte bransjeprojektet, der skognæringen, myndighetene og naturvernere sammen skal forsøke å komme fram til kriterier for et mer miljøvennlig skogbruk.

Forarget

– Vi håper at bransjeprojektet kommer fram til dokumenter-

bare kriterier vi kan støtte oss til i framtidige innkjøp av tømmer, sier Haugan.

Enkelte skogeiere er mildt sagt forarget over at Norske Skog har inntatt en avventende holdning i denne saken. Disponent Erling Gartland i Namdal Skogeierforening sier til Adresseavisen at Naturvernforbundet har klart å rive til seg skremmende stor makt over Norske Skog og resten av skogbruksnæringen. Han sikter til at Norske Skog foreløpig har stanset kjøp av tømmer fra Grong.

– Det er særdeles betenkelig at man i et sivilisert og demokratisk land som Norge må legge seg flate for slike interessegrupper, sier han. Han tror at Norske Skog vil bli presset til å nekte å ta imot tømmer også fra barskogområdene som ikke vil bli omfattet i verneplanen.

Fagbevegelsen tar ansvar for miljøet

NKF har som første fagforbund i landet laget en egen miljøhandlingsplan. Vil du vite hva landets største fagforbund med over 216 000 medlemmer mener om miljøproblemerne - ta kontakt på telefon 22 36 47 10.

Norsk Kommuneforbund

* god smak * kultur
* tradisjon * kvalitet

Meieriindustrien har 200 produktvarianter og 5.500 ansatte. Med en omsetning i 1993 på 11,5 milliarder kroner er dette landets største næringsmiddelindustri. Produksjonen skjer på ca. 100 anlegg, fordelt på 16 meieriselskaper.

Norske Meierier

NANNESTAD-
ALMENNINGENE
2030 NANNESTAD

STØTTER NORGES
NATURVERNFORBUND

Miljøkalender

6. – 12. mars: NGO Forum 95, i København.

9. mars: Miljøvernministermøte i EU.

10. – 11. mars: Vassdragsseminar, arrangert av SRN-organisasjonene. Mer informasjon: Tore Brænd, Norges Naturvernforbund, 2271 5520.

10. – 16. mars: Internasjonalt symposium om bærekraftig landbruk og bygdeutvikling, Røros. Mer info: Susanne Jaeggi, 7241 3860.

16. mars: Statistisk Sentralbyrå presenterer den årlige rapporten Naturressurser og miljø.

16. – 19. mars: Senterpartiets landsmøte, Haugesund.

24. – 25. mars: Konferanse om miljø og forbruk, Larkollen. Arrangør: Miljøheimvernet, tlf. 2271 7785.

24. – 26. mars: Venstres landsmøte, Haugesund.

27. – 28. mars: Endless Taiga. Internasjonal konferanse i Berlin, i regi av Taiga Rescue Network og Naturschutzbund. Mer info: +49 - 30 - 202 203.

28. mars – 7. april: Første partskonferanse for klimakonvensjonen, Berlin.

15. – 20. april: Internasjonal konferanse om rovfugl på den nordlige halvkule, arrangert i Bajadoz, Spania, av Congress International Rapaces del Holarctico. Tlf: 924 - 37 12 02.

Medio april: NHOs miljøkonferanse 1995. Tlf: 2296 5000.

20. – 23. april: Kristelig Folkepartis landsmøte, Øyer.

24. – 27. april: Kommunal teknikk 95. Konferanse arrangert bl.a. av Kommunenes Sentralforbund, tlf. 2294 7700.

26. – 27. april: Nasjonalparkene våre. Konferanse i Tromsø, arrangert av Direktoratet for naturforvaltning.

12. – 14. mai: Høyres landsmøte, Oslo.

22. – 23. mai: The international conference on climate change, Washington. Årlig konferanse om klimaspørsmål. Tlf: 0951 - 301 695 3762.

30. mai – 2. juni: Energy '95. Konferanse om effektiv energibruk, arrangert av det danske energibyrået. Mer info: Poul Nilssen, +45 - 7592 2566.

Søppelforbrenning skader

Atte av de ni miljøgiftene som Statens forurensningstilsyn (SFT) anser som mest alvorlige, slippes med sikkerhet ut fra Heimdalsanlegget i Trondheim, konkluderer en ny rapport.

N&M Bulletin
Jens Petter Toldnæs

Rapporten «Søppelforbrenning - en trussel mot folks helse?» er gitt ut av aksjonen Stopp Forbrenningsanlegget i Trondheim.

Aksjonen mener søppelforbrenning skader

folks helse ved at store mengder dioksiner og PCB slipper ut av anleggene. Dioksiner hopes opp i morsmelk. I Tyskland er unge mødre blitt rådet til å slutte å amme på grunn av denne miljøgiften.

– Ingen annen aktivitet får lov å slippe ut slike dioksinmengder, sier en av forfatterne, Morten Sageidet i Naturvernforbundet i Trondheim til N&M Bulletin. Sageidet mener det er rart at annen industri skal ha strengere regler enn søppelforbrenningsanleggene. I nedslagsfeltet til Heimdalsanlegget bor det omlag 100.000 mennesker.

Kjemisk Forbund

INDUSTRI OG MILJØ

A/S Norske Shell – et integrert oljeselskap

A/S Norske Shell er et fullt integrert oljeselskap, som deltar i alle ledd av norsk oljevirksomhet, fra undersøkelse og produksjon til raffinering, forsyning, markedsføring og distribusjon. Selskapet har deltatt aktivt i leiting etter olje og gass på den norske kontinentalsokkelen siden de første seismiske undersøkelsene ble foretatt i 1964.

Vegdirektøren ut mot sine egne

Vegdirektør Olav Søfteland trekker tilbake et utspill fra sin egen etat om at veibygging gir økt biltrafikk.

N&M Bulletin
Jon K. Berg

I lang tid har det vært en strid mellom miljøbevegelsen og

veimyndighetene hvorvidt flere og bedre veier skaper mer trafikk. Naturvernforbundet og Aksjon nærmiljø og trafikk har hele tiden hevdet at når myndighetene bygger nye veier, inviterer de samtidig til økt biltrafikk. En ny rapport fra England antyder det samme (se under).

Samferdselsminister Kjell Opseth og vegdirektør Olav Søfteland har hardnakket hev-

det at så ikke er tilfellet. For eksempel står det i vei- og vei-trafikkplanen for 1994 til 1997 at «det foreliggende materialet (fra Oslo sentrum, red. anm.) gir likevel ikke grunnlag for å trekke noen konklusjon om at økt vegkapasitet skaper økt trafikk».

Så kommer kontra-beskjeden fra Statens Vegvesen. I den offentlige publikasjonen «Statens vegvesen/Vegdirektoratet informerer» fra 21. februar i år, går det fram at trafikkveksten i Norge i løpet av 1994 var på 2,4 prosent – den største hittil på 90-tallet. Dette skyldes blant annet at «flere nye vegprosjekter har gitt bedret

framkommelighet i byene og dermed økt trafikk» (vår utheving.)

Ny erkjennelse?

– Betyr dette at vegmyndighetene har kommet til en ny erkjennelse, vegdirektør Olav Søfteland?

– Nei, det er for lett vint. Dette stammer fra en intern publikasjon som ikke skulle ha kommet ut. Det er snakk om høytenkning, og vi har ikke dokumentasjon på dette. Her har det vært for dårlig kvalitetssikring.

– Så påstanden trekkes tilbake?

– Ja.

Ny rapport: flere veier gir flere biler

Veibygging skaper mer vei- og trafikk, viser en ny, engelsk rapport.

N&M Bulletin
Ole P. Pedersen

Rapporten ble overlevert det britiske Samferdselsdepartementet allerede i mai i fjor, men det var først ved juletidene at undersøkelsen ble gjort offentlig, skriver New Scientist. Deter «Standing advisory committee on trunk road assessment» som har laget rapporten på oppdrag fra departementet.

Det engelske Samferdselsdepartementet har gjort sitt beste for å tilbakevise konklusjonene i rapporten. Departementet mener det ikke finnes noe bevis for at flere veier øker trafikken.

Problemet er spesielt stort i byområdene. Hvis det bygges veier for å kutte reisetiden med ti prosent, vil øke trafikken med mellom fem og ti prosent, iføl-

ge utvalgets rapport.

Rapporten beskriver også hvordan byråkrater har tuklet med prognosene, slik at de viser sterkere trafikkvekst enn selve modellberegningene forskerne utfører. Konsekvensen er økt behov for flere veier.

Samme konklusjon i Norge

Ifølge opplysninger fra Aksjon Nærmiljø og Trafikk, har vegbygging rundt byene i Norge og Sverige gitt akkurat samme resultat som i England.

Nye omkjøringsveier ved Gøteborg økte trafikken totalt med 31 prosent. Ny E68 ved Hønefoss reduserte trafikken i byen, men økte den totale trafikken med mellom 10 og 15 prosent.

Natur&miljø

Bulletin

På jakt etter nye folk? Annonser i N&M Bulletin!

Vi kommer ut hver 14. dag, og retter oss mot lesere innen offentlig forvaltning, utdanning, forskning, politikk og media. Vi leses av store deler av norsk miljøforvaltning, blant annet hele Miljøverndepartementet.

Derfor bør Natur&Miljø Bulletin være et naturlig sted å annonsere for din bedrift, når du skal søke etter nye folk. Stillingannonse samles på en plass, med felles heading.

Bruk Natur&Miljø Bulletin når nye miljø- og naturvernstillinger skal besettes!

For mer informasjon og bestilling av annonser, kontakt Naturvernforbundets Markedskontakt, tlf. 22 71 92 20.